

**Татарстан Республикасы Хөкүмәте һәм Саха Республикасы (Якутия)
Хөкүмәте арасында икътисадый, мәдәни, социаль һәм башка өлкәләрдә
хезмәттәшлек турында
киләшү**

Татарстан Республикасы Конституциясе нигезендә эш итүче Татарстан Республикасы Президенты Миңнеханов Рөстәм Нургали улы йөзендә Татарстан Республикасы Хөкүмәте бер яктан һәм Саха Республикасы (Якутия) Конституциясе (Төп Законы) нигезендә эш итүче Саха Республикасы (Якутия) Башлыгы Николаев Айсен Сергеевич йөзендә Саха Республикасы (Якутия) Хөкүмәте икенче яктан, алга таба «Яклар» дип аталып,

Россия Федерациясе Конституциясенә, федераль законнарга, Татарстан Республикасы законнарына һәм Саха Республикасы (Якутия) законнарына (алга таба – законнар) таянып,

тигез хокуклылык һәм үзара файда принциплары нигезләрендә төбәкара багланышларны үстерү, хезмәттәшлекнең хокукый нигезләрен Россия Федерациясендәге сәяси һәм икътисадый үзгәрешләргә исәпкә алып ныгыту максатларында,

үзара файдалы хезмәттәшлекне киңәйтүнең Татарстан Республикасы һәм Саха Республикасы (Якутия) халкы мәнфәгатьләренә туры килүен һәм Татарстан Республикасының һәм Саха Республикасының (Якутиянең) икътисадый үсешенә булышлык итүен танып,

ике яклы элементларне тотрыклы һәм озак вакытлы нигездә үстерүгә үзара кызыксыну күрсәтеп һәм моның өчен тиешле оештыру, икътисадый, хокукый һәм башка кирәкле шартлар булдырырга теләп, түбәндәгеләр турында әлеге Килешүне төзеделәр.

1 статья

Яклар хезмәттәшлекне үзара хөрмәт рухында, тигезлек, партнерлык һәм икътисадый файда нигезендә үстерә.

Яклар үз вәкаләтләре чикләрендә мөнәсәбәтләргә төрле яклап үстерү өчен уңай шартлар булдыра.

Законнар нигезендә һәм бирелгән вәкаләтләре чикләрендә Яклар Татарстан Республикасы һәм Саха Республикасы (Якутия) территорияләрендә теркәлгән һәм хужалык эшчәнлегә алып баручы юридик затларның, эшкуарларның (алга таба – хужалык субъектлары) хезмәттәшлегенә булышлык итә.

2 статья

Яклар бер-берсенә икътисадый яисә башка зыян китерерлек гамәлләрдән тыела, аларны кабул итү Якларның хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылырга мөмкин булган күздә тотылган карарларны килештерә һәм әлеге карарлар турында мәгълүмат алмаша.

3 статья

Яклар сәүдә-икътисадый, инвестиция һәм инновация хезмәттәшлеге өлкәсендә законнар нигезендә үз вәкаләтләре чикләрендә:

хужалык субъектлары эшчәнлеге, шулай ук икътисадның үзара кызыксыну тудырган өлкәләренә инвестицияләр кертү өчен уңайлы шартлар тудыра;

хужалык субъектлары арасында сәүдә-икътисадый, кооперация элементләрен үстерүгә ярдәм итә;

житештерү-техник билгеләнештәге продукциянең кирәкле төрләре, халык куллану товарлары һәм азык-төлек белән тәэмин итүне башкаруга булышлык итә;

дәүләт ихтыяжларын һәм муниципаль ихтыяжларны тәэмин итү өчен товар сатып алу, эшләр башкару, хезмәт күрсәтүләр өлкәсендә хезмәттәшлек итә;

Татарстан Республикасының һәм Саха Республикасының (Якутиянең) икътисадый һәм инновация мөмкинлекләрен үстерүгә юнәлтелгән уртак проектлар эшли, үзара кызыксыну тудырган тармакларда белгечләр делегацияләре белән алмаша;

хужалык субъектлары арасында эшлекле багланышлар булдыру һәм аларны киңәйтү өчен шартлар тудыруга, Татарстан Республикасында һәм Саха Республикасында (Якутиядә) кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү һәм аңа булышлык күрсәтү программалары эшләүгә һәм аларны гамәлгә ашыруга ярдәм итә;

инвестиция һәм инновация эшчәнлеге өлкәсендә хезмәттәшлек итә, шул исәптән Татарстан Республикасының һәм Саха Республикасының (Якутиянең) икътисадын үстерүне тәэмин итү һәм конкурентлык сәләтен арттыру максатларында инвестицион активлыкны стимуллаштыру чараларын эшли һәм гамәлгә ашыра, бизнес-миссияләр, инвестиция майданчыклары һәм инвестиция мөмкинлекләрен тәкъдим итүне оештыра, рәсми визитлар һәм эшлекле очрашулар кысаларында инвестиция проектларын гамәлгә ашыру буенча тәҗрибә алмаша, Татарстан Республикасы һәм Саха Республикасы (Якутия) территорияләрендә инвестиция форумнары, конференцияләр һәм инвестицияләр юнәлешендәге башка чаралар уздыру турында бер-берсенә хәбәр итә;

инвестиция проектларын гамәлгә ашыруның аеруча нәтиҗәле рәвешләрен билгеләп, мәгълүмати-аналитик тәэминат системасын үстерә;

дәүләт-хосусый партнерлык механизмнарын үстерә;

инвестиция эшчәнлеге, инвестиция проектларын эшләүгә житәкчелек итү һәм аларны гамәлгә ашыру өлкәсендә, шул исәптән дәүләт-хосусый партнерлык механизмнарын да файдаланып, хокуктан файдалану юнәлешендә иң яхшы тәҗрибәләр белән уртаклаша;

фән, технологияләр һәм инновацияләр өлкәсендә бәйләнешләрнең нәтиҗәле системасын булдыру, шулай ук тикшеренүләр секторының һәм икътисадның реаль секторының, шул исәптән «Россиянең «Инноскоп» ачык инвестицияләр үзәге» һәм «ТатПатент» интеллектуаль милек һәм инновация проектлары белән эшләү буенча мәгълүмати-аналитика системасы аша да, үзара эшчәнлеген оештыру мәсьәләләре буенча хезмәттәшлек итә;

илкүләм проектларны гамәлгә ашыру кысаларында иң яхшы тәҗрибәләр, проектлар өлкәсендәге эшчәнлекне һәм ведомствоара хезмәттәшлекне оештыру методикалары алмаша.

4 статья

Сәнәгать, газлаштыру һәм газ белән тәмин итү өлкәсендә Яклар законнары нигезендә үз вәкаләтләре чикләрендә тиешле оештыру шартлары булдыру юлы белән түбәндәге юнәлешләр буенча булышлык күрсәтә:

элегә өлкәләрдә норматив хокукый актлар һәм программалар эшләү һәм аларны гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча мәгълүмат алмаша;

сәнәгать проектларын, газлаштыру программаларын гамәлгә ашыру һәм мотор өчен газ ягулыгы базарын үстерү өлкәсендә хезмәттәшлек итә;

сәнәгать өлкәсендә проектларны гамәлгә ашыруга федераль үзәктән акча алу өлкәсендә тәҗрибә алмаша.

5 статья

Авыл хужалыгы, дәүләт ветеринария күзәтчелеге һәм хайваннар дөньясының тотрыклы үсеше өлкәсендә Яклар законнары нигезендә үз вәкаләтләре чикләрендә тиешле оештыру шартлары тудыру юлы белән түбәндәге юнәлешләр буенча булышлык итә:

үсемлекчелек, селекция, орлыкчылык, бөртеклеләр һәм башка авыл хужалыгы культураларын эшкәрткәндә, алдынгы технологияләрдән, үсемлекләр генофондыннан, үсемлекләрне саклауның экологик яктан чиста ысулларыннан һәм чараларыннан бергәләп файдалану;

терлекчелек, заманча технологияләргә нигезләнеп продукция бирүчәнлеге югары дәрәҗәдә булган авыл хужалыгы терлеген үрчетү, асрау һәм ашату, механикалаштырылган фермаларны техник яктан яңартуны тормышка ашыру;

биотехнология, авыл хужалыгы культуралары житештерүгә һәм терлекләр үрчетүгә биотехнологик идарә;

эшкәртү һәм азык-төлек сәнәгате, житештерү процессында механикалаштыру һәм автоматлаштыру чараларын комплекслы куллану.

6 статья

Сәламәтлек саклау өлкәсендә законнар нигезендә үз вәкаләтләре чикләрендә Яклар казанышлар турында фәнни-гамәли мәгълүмат алмашуга, Татарстан Республикасы һәм Саха Республикасы (Якутия) территорияләрендә халык сәламәтлеген саклау һәм күрсәтелә торган медицина хезмәтенең сыйфатын яхшырту өлкәсендә алдынгы тәҗрибәне өйрәнү максатларында делегацияләр алмашуга булышлык күрсәтә.

7 статья

Халыкны социаль яклау һәм эш белән тәмин итү өлкәсендә Яклар законнар нигезендә үз вәкаләтләре чикләрендә:

халыкны эш белән тәмин итү, халыкка социаль ярдәм һәм социаль хезмәт күрсәтү мәсьәләләре буенча, шул исәптән әлеге өлкәләрдә норматив хокукый документлар кабул итү һәм аларны гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча да, хезмәттәшлекне үстерә, социаль-икътисадый үсеш программаларын, гаиләгә, аналарга, балаларга, өлкән яшьтәге гражданнырга һәм инвалидларга ярдәм күрсәтү социаль программаларын, хезмәт шартларын яхшырту һәм хезмәтне саклау чараларын гамәлгә ашыру буенча үзара хезмәттәшлекне һәм тәҗрибә уртаклашуны тормышка ашыра;

яңа социаль технологияләр кертү өлкәсендә эш тәҗрибәсен өйрәнү өчен халыкны социаль яклау һәм эш белән тәмин итү органнары һәм халыкка социаль хезмәт күрсәтү учреждениеләре эшен оештыру өлкәсендә иң яхшы тәҗрибәләрне алмаша;

эшсезлек һәм хезмәт базарындагы хәл, хезмәт шартлары һәм хезмәтне саклау өлкәсендә мәгълүмат-аналитика материаллары алмаша.

8 статья

Әйләнә-тирә мохитне саклау һәм экологик куркынычсызлыкны тәмин итү өлкәсендә Яклар законнар нигезендә үз вәкаләтләре чикләрендә:

әйләнә-тирә мохитне саклау һәм экологик куркынычсызлыкны тәмин итү буенча Татарстан Республикасында һәм Саха Республикасында (Якутиядә) уздырылган чаралар турында мәгълүмат алмаша;

аерым саклана торган табигать территорияләрен оештыру һәм аларның эшләвен тәмин итү, Кызыл китапларны алып бару, хайваннар дөньясы объектларын, су биоресурсларын саклау һәм алардан файдалану өлкәсендә хезмәттәшлекне тәмин итә;

житештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү, калдыкларны сортларга бүлү, эшкәртү һәм аларны утильләштерүдә яңа технологияләрне гамәлгә кертү, табигатьне саклау структураларына идарәне камилләштерү мәсьәләләре буенча тәҗрибә алмаша.

9 статья

Мәдәният өлкәсендә Яклар законнар нигезендә үз вәкаләтләре чикләрендә:

аларда Татарстан Республикасы һәм Саха Республикасы (Якутия) коллективлары һәм башкаручылары катнашу мөмкинлеген булдыру максатларында булачак мәдәни вакыйгалар һәм чаралар, шул исәптән халыкара дәрәжәдәге мәдәни вакыйгалар һәм чаралар турында мәгълүмат алмаша;

мәдәни багланышларны ныгытуга һәм үстерүгә булышлык итә;

иҗат коллективлары гастрольләрен оештыру һәм уздыру мәсьәләләре буенча хезмәттәшлек итә, музей, сынлы сәнгать күргәзмәләрен алмашып үткәрә;

мәдәни мирас объектларын саклау, файдалану, популярлаштыру һәм дөүләт тарафыннан саклау өлкәсендә хезмәттәшлек итә һәм тәҗрибә алмаша.

10 статья

Архив эше өлкәсендә Яклар законнар нигезендә үз вәкаләтләре чикләрендә:

архив органнары һәм учреждение эшчәнлегендә кулланыла торган архив эше өлкәсендә норматив һәм методик эшләнмәләр, мәгълүмат технологияләре турында мәгълүмат һәм тәҗрибә алмаша;

фәнни-гамәли конференцияләр, семинарлар, киңәшмәләр, архив документлары күргәзмәләре оештыруда һәм уздыруда, Россия Федерациясе Архив фонды документлары буенча мөкаләләр эзерләүдә катнаша;

тикшеренүләр алып бару, гражданның социаль-хокукый мәнфәгатьләрен канәгатьләндерү өчен кирәкле архив документларыннан һәм фәнни-белешмә материаллардан файдалану мөмкинлеген булдыруга бер-берсенә булышлык итә.

11 статья

Мәгариф һәм фән өлкәсендә Яклар законнар нигезендә үз вәкаләтләре чикләрендә:

бергәләп конференцияләр уздыра;

уртак фәнни-тикшеренү проектларын тормышка ашыра;

заманча мәгариф технологияләре, мәгариф оешмалары эшчәнлеген җайга салучы норматив хокукый актлар проектларын эшләү буенча тәҗрибә алмаша.

12 статья

Мәгълүматлаштыру һәм элемент өлкәсендә Яклар законнар нигезендә үз вәкаләтләре чикләрендә:

мәгълүмат технологияләре өлкәсендә хезмәттәшлекне, шул исәптән төрле инвестиция проектларын гамәлгә ашыру юлы белән дә, үстерә;

мәгълүматлаштыру һәм элементә өлкәсендәге проектларны гамәлгә ашыру буенча төбәктәге иң яхшы эшләр һәм тәҗрибәләр алмаша;

уртак предприятиеләр төзү аша фәнни нигезгә корылган тармакларны үстерүгә этәргеч бирә.

13 статья

Спорт өлкәсендә Яклар законнар нигезендә үз вәкаләтләре чикләрендә Татарстан Республикасы һәм Саха Республикасы (Якутия) спортчылары һәм жыелма спорт командаларының Татарстан Республикасы һәм Саха Республикасы (Якутия) территориясендә уздырыла торган спорт һәм массакүләм спорт чараларында катнашуына булышлык итә.

14 статья

Яшьләр сәясәте өлкәсендә Яклар законнар нигезендә үз вәкаләтләре чикләрендә яшьләрнең Татарстан Республикасында һәм Саха Республикасында (Якутиядә) гамәлгә ашырыла торган яшьләр өчен халыкара чараларда катнашуына булышлык күрсәтә.

15 статья

Туристлык өлкәсендә Яклар законнар нигезендә үз вәкаләтләре чикләрендә:

туристлык өлкәсендә Татарстан Республикасы һәм Саха Республикасы (Якутия) территорияләрендә уздырылачак чаралары турында мәгълүмат алмаша;

Татарстан Республикасы һәм Саха Республикасы (Якутия) территорияләрендә эшчәнлек алып баручы туристлык оешмалары арасында үзара элементләр урнаштыруга булышлык итә.

16 статья

Төзелеш, архитектура, төзекләндерү һәм торак-коммуналь хужалык өлкәсендә Яклар законнар нигезендә үз вәкаләтләре чикләрендә:

төзелешне оештыру, шәһәр төзелеше сәясәте, шәһәр жирендә уңайлы мохит булдыру һәм торак-коммуналь хужалык өлкәсендә тәҗрибә алмаша;

төзелеш, архитектура, төзекләндерү һәм торак-коммуналь хужалык өлкәсендә төбәк дәрәжәсендәге иң яхшы эш тәҗрибәләре белән алмаша;

төзелеш, шәһәр төзелеше һәм архитектура темасына кагылышлы халыкара, республика һәм өлкә күргәзмәләрендә, семинарларда һәм конференцияләрдә катнаша.

17 статья

Халыкара элемтэлэр өлкәсендә Яклар Татарстан Республикасында һәм Саха Республикасында (Якутиядә) уздырыла торган халыкара күләмдәге чаралар турында бер-берсенә мәгълүмат бирә.

18 статья

Дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру өлкәсендә Яклар законнар нигезендә үз вәкаләтләре чикләрендә:

Татарстан Республикасы һәм Саха Республикасы (Якутия) территорияләрендә яшәүче халыкларның үзара якынаюына һәм бер-берсенә мәдәниятләрен баетуына ярдәм итә;

Татарстан Республикасы һәм Саха Республикасы (Якутия) территорияләрендә яшәүче халыкларның милли-мәдәни мәнфәгатьләрен канәгәтләндерү өчен кирәкле шартлар тудыра;

милли-мәдәни һәм иҗтимагый берләшмәләр белән эшне оештыру, төрле милләттән булган яшьләр мохитендә үзара аралашу культурасы тәрбияләү, каршылыклы хәлләрне булдырмау, чит ил гражданның социаль һәм мәдәни яктан жәмгыятьтә жайлашуы, шулай ук гомумроссия гражданлык тәңгәллеге һәм ватанпәрвәрлек формалаштыру мәсьәләләре буенча хезмәттәшлек итә, тәҗрибә һәм методик материаллар алмаша;

милли-мәдәни берләшмәләр белән хезмәттәшлек буенча уртак проектлар эшләүдә һәм гамәлгә ашыруда катнаша;

визитлар оештырганда делегацияләр составына милли-мәдәни берләшмәләр житәкчеләрен кертү турындагы тәкъдимнәрне карап тикшерә.

19 статья

Яклар Татарстан Республикасының һәм Саха Республикасының (Якутиянең) жирле үзидарә органнары арасында муниципальара хезмәттәшлекне үстерүгә булышлык итә.

20 статья

Әлеге Килешү аңа кул куйган Якларга финанс һәм (яки) мөлкәт йөкләмәләре салмый.

21 статья

Яклар әлеге Килешүне гамәлгә ашыру максатларында шартнамәләр (килешүләр), чаралар планнары төзергә, хезмәттәшлекнең төгәен өлкәләрендә уртак чаралар уздырырга хокуклы.

Әлеге Килешүнең нигезмәләрен гамәлгә ашыруга булышлык итү һәм әлеге Килешү нигезендә Яклар тарафыннан кул куелган карарларның, беркетмәләреннән/чаралар планнарының үтәлешен контрольдә тоту максатларында Яклар икеъяклы сөйләшүләр уздыра һәм төбәкара ведомствоара эш төркемнәре төзи ала.

Әлеге Килешү Якларның өченче яклар белән төзелгән шартнамәләре (килешүләре) буенча йөкләмәләренә кагылмый һәм аларның кайсының да булса мәнфәгатьләренә каршы файдаланыла алмый яисә аларның өченче яклар алдындагы йөкләмәләренә үтәвенә киртә булмый.

Әлеге Килешүнең нигезләмәләре аерым хужалык субъектлары эшчәнлеген өчен башка хужалык субъектларының конкурентлыкка сәләтен чикләүгә һәм мәнфәгатьләрен кысуга китерәчәк уңай шартлар булдыру буларак карала алмый.

22 статья

Яклар әлеге Килешүне гамәлгә ашыру барышында килеп туган мәсьәләләренә тиз арада карап тикшерә һәм аларны законнар нигезендә уңай хәл итү өчен тиешле чаралар күрә.

23 статья

Әлеге Килешүнең нигезләмәләрен аңлату һәм (яисә) куллану белән бәйле бәхәсләр туган очракта, Яклар аларны сөйләшүләр һәм консультацияләр уздыру юлы белән хәл итә.

24 статья

Әлеге Килешү аңа кул куйган көннән үз көченә керә һәм 5 (биш) елга төзелә, шул вакыт узганнан соң, Якларның берсе үзенә әлеге Килешүне өзәргә теләве хакында икенче Якка язма рәвештә белдермәсә, аннан алдагы бишьеллык чорларга үзеннән-үзе озайтыла.

Әлеге Килешү Якларның берсенең икенче Якның әлеге Килешүнең гамәлен туктату нияте турында язмача хәбәр алган көннән алты ай узгач, үз гамәлен туктата.

Яклар үзара килешеп әлеге Килешүгә үзгәрешләр кертә ала, алар өстәмә килешүләр буларак рәсмиләштерелә һәм әлеге Килешүнең аерылгысыз өлеше булып тора.

2021 елның «8» июнендә Казан шәһәрәндә һәркайсы рус, татар һәм якут телләрендә бер үк төрле юридик көчкә ия ике нөсхәдә, Якларның һәркайсы өчен берәр нөсхәдә башкарылды.

Әлеге Килешүнең рус, якут һәм татар телендәге текстларында нинди дә булса төгәлсезлекләр яисә терминнарның мәгънә ягыннан эчтәлеге туры килмәү очраклары килеп чыкса, Яклар рус телендәге текстка таянып эш итә.

Татарстан Республикасы
Хөкүмәте өчен

Саха Республикасы (Якутия)
Хөкүмәте өчен

Татарстан Республикасы
Президенты

Саха Республикасы (Якутия)
Башлыгы

_____ Р.Н. Миннеханов

_____ А.С. Николаев

09.06.2021
№ 26